

T.B.M.M

DDC:
YER: 77-149
YIL:
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 77-249

KÜTÜPHANESİ

مقرون اساسيه مباحثندره

حکمدارلق قارشوسنده ملیت

و

مسئولیت و تفریق قوا مسائلی

حقوق محفوظندره

لطیفی فیکری

حقوق محفوظندره

فیاتی ۵ غروش

ابوالسعود جاده نرسنده - جرانه برادرلر - مطبعه سنده طبع ابراهیمدر

۱۳۳۸

ح ۱۰۰

مدخل

تراکیه تسلیمه مأمور رأفت پاشا استانبولدن اثنای مرورنده عظیم تظاهراته قارشیلانندی . استانبول اهالیسی اناطولی بی دشمندن تطهیر ایدن و تراکیانک بر طرز مسالمتکارانه ده آنا یوردینه اعاده سنی موجب اولان ظفر عظیم ملیتک عاملرینه قارشی بسله دیکی حسیات متدارانه تک اظهاری ایچون رأفت پاشانک استانبوله موصلتنی بر وسیله حسنه عد ایتدی . بو صورته پای تختمز اک اختیار- لرمزک بیلاه امثالنی خاطرلیه میه جفی درجه ده مسعود و تمهیج بایرام کونلری یشادی .

رأفت پاشانک استانبوله اقامتی یالکز تظاهرات ملیه تحریکیه قالدی . بالذات مشارایه کرک دارالفنونده و کرک شهر ضیافتنده و کرک سائر وسیله لرده ایراد ایتدکلری نطقلره ملکتنک استقبالتنه متعلق اساسلی مسئله لر حقتده بویوک کوچک جمله مزک دماغنده فائده لی تفکر لر تحریک ایتدی . بو تفکر لر دن بعضیلرینی غزته ستونلرنده کوربیوروز . « بارقه حقیقت مصادمه افکار دن چیقار » قاعده معلومه سنه نظر آ رأفت پاشانک بویله مهم بر تعاطی افکاره باعث اولمیرینی بر وسیله عدایده رک بزده مسائل مبحوئه مهمه حقتده ناجیزانه خاطر مزه کنلری بیروجه آتی سرد و آیمان اتمک ایستبوروز .

ملیت ہی وفکر لرینک انکشاف ہلکم دارلنک مناسبتی

رأفت پاشانک مختلف نظقلرندن آکلادیغمزہ نظرأ مشارالیہ من القدیم ملیت حس وفکر لرینک انکشافہ حکمدارلنک مانع اولمش اولدیغی قناعتندہ در . حتی بو بابدہ مثال اوله رق یاووز سلطان سلیمک ساه اسماعیلله اولان اختلافات ومحارباتی ذکر ایدیور و « هر ایکی طرفده ترک اولدیغی حالده صرف بربرینه رقیب ایکی خاندان یوزندن یکدیگریه برلشمکدن بشقه بربرینه خصم جان اولدیلر وقورشون آدیلر » دیور . معلومدرکه مورخالکک اک بویوک شرطی بیطرف اولمق، کندی زماتی ، کندی ملیتی و بونلردن ملهم حس وفکر لری موقه برطرفه براقه جق قدر بیطرف اولمدر . انسان آنجق بویله بر بیطرفلقه وفایع ماضیه یی تدقیق ایدرسه حقیقتی کورده یایر ، عکس حالده ایسه عظیم خطالره دوسته بیلیر . چونکه حادثات تاریخیه نک اسانی یوقدر . قوه مؤقاومتی مفقوددر . انسان اولری ایستدیکی طرفه سوق ایدہ بیلیر ، ایستدیکی سیئک ائباننده قولالانه بیلیر . حتی بونلری عین قضیه نک هم لهنه هم علیهنه بیله قولالانغ ، امکان وارددر . اونک ایچون بو بابدہ پک زیاده دقتہ حرکت ایتمک و بین العوام دنیلدیکی وجہله « قیلی قرق یازارق » تدقیقاندہ بولنق لازمدر ..

اوله بیلیرکه یاووز سلطان سایمک ایران سفرلرنده ایکی خاندان آره سنده کی رقابت مهم بر رول اوینامشدر . فقط ظن ایدرزکه بو سفرلرک اسبابی یالکز اوراده کورمک پک دوغرو دکلدر . ایشک ایچنده (سنلک) ، (شیعلک) مسئله لرینکده برر مهم ومؤثر عامل اولمش اولسی احتمالی قوتله وارددر . کذلک رأفت پاشانک پک قطعی اوله رق ایکی طرفه اسناد ایستدیکی ترکک خصوصی ده اولدجه مختلف فیہ برمسئله در . بو (ترکک) صفتک او وقتکی ایرانک بوتون اهالیسی ایچون نه درجه یه قدر دوغرو اوله بیله جکی پک چوق تدقیقاتی ایجاب ایستدیردجک بر نقطه در .

مع مافیہ رأفت پاشانک بو بابدہ بوتون دیدکاری دوغرو اولمق لازم کلسه دخی

بز یاووز سلطان سایمی، مایت منکور مسی او وقت کورمدی طوتهمدی دیه مواخذیه کندمزده برحق کوره میز. چونکه ملیت فکر لری سوزاده پک یقینده یعنی فرانسه اختلال کیرندن صوکره حصول بولمش شیردره. سلطان سلیمک عصرنده بو فکر لر دنیانک هیج بر طرفنده یوقدی که سلطان سایم اونی رهبر حرکت اتخاذا تمه دیکی ایچون تایان مواخذه کوریه بیلسون.

سلطان سایم سنه میلادیه حسابیه ۱۴۶۷ تاریخنده تولد و ۱۵۲۰ تاریخنده وفات ایتشد.

حابوکه ار زمانلر بوتون دنیا حال تشکله ایدی. فرانسه (فئودالیته) دن بیک مشکلاته صیریلور، حکومت مطاقهیه دوغرو کیدیوردی. شایان دقتدرکه فرانسه نك وحدت مایتنی اخلاال ایدن (فئودالیته) دن ممالکت آنجق بر حکومت مطاقه سایه سنده قور تیلمشدر! فی الحقیقه فرانسه، وحدت ملیه سنی، سلطان سلیمدن بر عصر صوکره آنجق اون دردنجی لوئی نك (دولت دیمک بن دیمکندر) و (حقوق حکمداری مزی بز اللهدن آلمشدر) دستور لرینه مستند حکومت مطاقه سی زماننده تماماً تأمین ایده بیلمشدر. انکایز وحدت مایه سی ایسه ده اوندن صوکره یه قالمشدر. معلومدرکه (ایسقوجیا) قطعه سی جنوبی انکلتره ایله آنجق ۱۷۰۷ تاریخنده یعنی سلطان سلیمدن ایکی یوز سنه صوکره اتحاد ایده بیلمشیدی. روسیه یه کلنجه: اوسلطان سلیمک یشادبغی زمانلرده وحدت مایه فکر لرندن چوق اوزاقدی. او عصرک موسقوا بیوک پرنس لری، اطرافلرنده بولنان کندی کبی روس پرنس لر یله متصل حرب ایدیورلر و روس قانی آقیتورلردی. موسقوا بیوک پرنسی مدهش ایوان ایلاک دفعه چارلق عنواتی سلطان سلیمک وفاندن اون ایکی سنه صوکره یعنی ۱۵۳۲ تاریخنده آله بیلمشدر. هم اوقدر اوزاقره حیقمغه نه حاجت، ایتالیا وحدت ملیه سنک تأمین حصولی فاج سنه لک شی! معلومدرکه او حصول بولهلی بوکونه قدر آرادن آنجق یاریم عصر کچدی؛ حاصلی سلطان سلیمک تورک منکورده سنی کورمه مش اوسنی زمانی اعتباریه تماماً فابل ایضاحدر. ملیت منکورده لری اونک زمانندن چوق صوکره کان زمانلرک محصولیدر.

مع مافیه حکومت مطالته لرك مایت حس و فكري نك انكشافنه مساعدار لديغنی ادعا ایده جك دكلز . حتی بونك عكسی برز دها دوغریدر دیه بیلیرز . بونك مهم تظاهراتی بز بالذات كندی ممالكتمزده و بالذات بز لر معاصر لری اوله رق كور مسزدر . فی الحقیقه سلطان حمید ثانی اداره سنده مایت حس لری نك انكشافنه مانع اولمق ایچون نله ر یا یایدیغنی و حتی بعضاً بونلرك نه چو جقمجه شكل و صورت لر دیدیغنی او وقت لری ادراك ایتمش اولانلر من طبیعی هب خاطر لارز . فقط حکومت مسر و طلرده حكمدار لرك شخصلری حسیات ملیه نك انكشافنه مانع اولمق سوبله طور سون حتی بوباده بر تازیانه سوق و انبساط اوله جنی قناعتنده بز . حکومت مسر و طلرده حكمدار لرك محذور لری مندفع اولمش و فائده لری قلمشدر . حكمدار لرك وجودی اول امرده ماتاری ماضی لرینه دائماً مربوط براقه جق اك مؤثر برواسطادر . بز « تاریخی اولمیان ملتلر بختیاردر » طرز ننده بعض افكار مخصوصه افاده سی ایچون ظرفسانه بولنمش (فورمول) لرك طرفدار ی دكلز . مالمكس بر مانك تاریخی نه قدر بیوك اولور و بوتاریخنه وسائر عنعناتنه نه قدر مربوط فالیرسه انكشاك ایچون اولسبندده قوی اولور فكر و قده عنده بز را ركز ه بوقده عنسیز تماماً تقویه ایده جك مهم بر نمونا ، بر مثالده واردر : انكایز ملتی . انكایزده حكمدار تماماً مسروطی در . بدایت مسروطیتده قوللانیدیغمز تعبیربه (حاكیمت ملیه) نك ، سمدی ایشیتدیكمز طرز افاده سیله (سلطنت ملیه) نك نجایسنه قطعاً انكل دكلدر و حتی او تجلیك برجهتنده بالذات ار مر و مقدر در . دیگر جهتدن انكایز حسیات ملیه سنه اعصار متعاقبه دن كچایر ایكن وحدت لازمی و یرن ایده لرك ، رابطه لرك باكه اك مهی اودر . انكایز حكمدار لری تجیل ایدیایر ایكن اك زیاده تجیل ایدیایر انكایز لكدز . حكمدار سز بر انكلیز ماتی ظن ایتمه زكه دها بویوك اولسون . حكمدار بر ملته نوعاً دها زیاده بر شخصیت ، رهویت و حتی بر مكنت ، بر قوت و یرر . بوصول فكری اثبات ایده جك بر دلیلده آلمانیا در . آلمانیا امپراطوری اوله ببتون مسروطی بر حكمدارده دكل ایدی . هر حالده انكایزده حكمدارندن فضا له استقلالی واردی . اوله ایكن سوحال آمان مالنك انكشافنه مانع اولمق سوبله طور سون بالعكس ار كا صوك درجهده بر قوت و وسعت و یردی . آلمانیاك حریدن اولسکی سعادت ورفاهنده امپراطورك

شخصك بويوك برتائيرى اولمشدر. بيلمم نهدن انسانه برشى حس ايتديرييوركه باسنده بر ايمپراطورلى آلمان ماتى ايمپراطورسز آلمان ماتندن دها طوپليدر، دها مكيندر. بالعكس ايمپراطورسز بر آلمان ماتى دها داغنيق، دها آز انسجامليدر... اما دينيله يديركه بو فكر لرك دوغرياني آنجق حكمدار لرك منور اولملى، حقوق ملته تجاوز ايمه ملى وبالعكس اوكا حلیم، عاقل برسائق وره بر اولملى قيديله مقيد در. اوكا هيچ شهه يوق. فقط بوتقطه ده بر مسئله تاماً بشقه برساحه يه كچمش اوليور. بزم بوراده موضوع بحثمز حكمدار لغت وجودى وياعدم وجودى مسئله-يدر. بوقسه حكمدار ك مطلوب بر صورتده اضافى وظيفه ايمسى يا خود ايمه مى مملكتك، ماتك سويه ذهنيه سنه عايد برسبقه مسئله در. بز بوراده مملكتك سويه ذهنيه سنى يوكسا مش عد ايدرك بسط مطالعه ابد بيوروز. علماً وفكر آ تعالى ايمه مش اران مللر جميع زمايد، نككم واستبداد آتنده از يلكه محكومدر لر. بو تككم بر حكمدار ك تككمى اوله بيله چكى كى سيويل وعسكر هر صاحب ظهورك نككمى ده اوله يايير. او تاماً آيرى بر مسئله در. اونى ده بورساله ده ايلروده برنبيده تدقيقه فرصت ووسيله بوله جغز.

تفريبن قوا ومسئوليت مسئلدرى

رافت پاشا شهرامدى طرفندن يرلمش اولان ضيافنده كى نطقنده آناطواييده حاكم اولان افكار سياسييه نى تعريفاً - غزته لرك صورت نبط ودرجته نظرأ - عيناً نوبه ديشلر :

« بز هييج بر زمان جمهوريتى دوشونته دك . او دائماً بز دن اوزاق قالدى . جمهوريت ايله مشروطيت اره سنده فرق كورم وبلسكه ده بو مملكتمزك بنيه سى ايچون دها ضررن اولور . بورده سوبلديكم كى مشروطى حكمدارانق ايله جمهوريت رياستى آراسنده كى فرق فلانك صلبدن كابوب كچه مكدن عبارتدر . بوقسه نيجه اعتباريله ابكيسى ده بر در . بزم بولديهمز اصول باشقه ، بالعكس بو ماتك وضعيته اويغوندر . بو ملتك ناشه بوقادار بلادن سوكره برده جمهور رئيسى آتخاي بليه سنى صارماغه نه لزوم وار . ملتك محصله قوتى حاكم اولمايدر . بوده هر آن اجتماعه بولان و مقررات اتخاذ ايند بويوك ملت مجلسى در ، اونك وكيلارندن مراب هياندر . »

نظقلرك ديكبر بر يرنده ده ينه عيناً شونى سوبلشلر :

« اورته ده مهندس وغير مسئول مقام . هر هانكى برشكى صورته ايتري كاش

اشتهاد ، ایسترا انفعال و ایسترسه باشقه بر صورتله اوسون ، مقدس و غیر مسئول مقامک امرلری تطبیق ایتمک ایچون مسئولیتی اوموزلرینه آلهرق بری چیقار قماسنه کوره ایش . یاپارسه بو حالده عجباً مسئول اولماسی لازمکن ذاتی غرضنه ، یا کاش اجتهادینه و اهانه رغماً اومتامه کتیرن مقدس و غیر مسئول مقامه هیچ بر مسئولیت توجه ایتمزی ؟ قانوناً خیر ! تکمیل مسئولیت قانوناً مسئول اولانک عهدہ سنده . ایسترسه کنز مسئول ایدیکیز . مملکت الدن کیتدنکن صوکره منظم بر مملکت ، بویوک بر دین عائب ایدلکن صوکره ! مسئولیت مسئلهسی اساساً موجود دکلدز . بویله معظم قباحتلر قارشوسنده مسئولیت مسئلهسی پک خفیف قالیر . و بر نیجه چیقماز . او حالده مسئولیت اولقسنزین بر اداره تأسیس ایدلکه قدرت و قوت جهورک النده بولونسون . اناطولینک بولندی بویوک ملت مجلسی طرزنی بو احتیاجدن نشأت ایتمشدز . اوراده وکیلار اسقاط اولمز چونکه اوراده یا کاش بوله کیتیمک زمانی بیله ویرلمز . ملت نامه مستمراً حکومت ایدن و سلطنت سوردهن بر مجلس واردز . بو مجلس بر تک کیمسه نک اجتهاد و نفوذی دکلدز . بوتون ملتک وکیلارندن مرکب بر اجتماع امندر اونک محصله سیدر . بیلیرسکیز که فردلر حطاً ایدر . فقط جامعک روحی دانماک دوغرونی بولشدز . انسانلرک قیدی اولسه بیله جمعیت حانه کادکجه دائماً اک دوغرو حقیقت اوراده تجلی ایدر »

اول امرده شایان دقتدرکه رأفت پانسا شمندی یه قدر حکومتلر حقنده حقوق اساسیه ده معلوم اولان صورت تصنیفلره یکی بر صورت تصنیف ده اعلاوه ایتمش اولیور . شمندی یه قدر موجود اولان صورت تصنیفلرده مشروطی حکمدار لقلرله جمهوریتلر دائماً بر برندن آری کوریلیردی [۱] و بو پک طبیعی ایدی . رأفت پانسا بو تصنیفه اهمیت ویرمیور . او کنندی تصنیفی بسبتون بشقه بر نقطه نظر دن یایسور : مشارالیه ، (رئیس حکومت) لرک موجودتی ویا عدم موجودتی اساسی اوزرندن بر تصنیف اجرا ایدیور . اعترافه مجبورز که بو طرز تصنیفی بز صرف عندی و شخصی بر ماهیتده کوردک . بر دفعه مسئلهنی رئیس حکومتک موجود اولوب اولمه سی صورتنده دکل دها اساسلی بر صورتنده قوه اجرائیه نک موجود اولوب اولمه سی صورتنده وضع ایتمک ضروریدر . چونکه ایش تصورله اولدقن صوکره انسان (رئیس حکومت) سز فقط یه قوه اجرائیه لی بر طرز حکومت تصور ایده بیلیر . حالبوکه رأفت پانسانک بحی توسیعنده تماماً آکلاشیلور که مشارالیه اساساً هیچ قوه اجرائیه طرفداری دکلدز . وظائف حکومتی دوغریدن دوغری یه ملت مجلسنه ویرمک فکر نده دره . او حالده صورت تصنیف

برآز اول دیدیکم کبی (رئیس حکومت) لی (رئیس حکومت) سز حکومتلر ده اوله مز. رأفت پاسانک منطقیه « هیئت اجرائیه لی حکومتلر و هیئت اجرائیه سز حکومتلر » صورتنده اولمق ضروری فالیر. مسئله بو شکل غریبه کلدیکی کبی اعتراف ایتمک ضروری فالیرکه بو صورتده هیچ بر حکومت اوله مز .

حکومتلر پک معروف بر صورت تصنیفه کوره [۱] یا (بالواسطه حکومتلر *gouvernement representatif*) یا خود (بالواسطه حکومتلر *gouvernement direct*) اولورلر . سلطنت مایه لی اساس اتخاذا ایتدیکمز صورتده ، برنجی سکلده ملت دوغریدن دوغری به کندیسی طوبلانوب ایهای حکومت ایدر ، ایکنجی سکلده بو ایشی وکیللرینه کوردیرر . حالبوکه برنجی شکل بر ملتی آنجق اوافق بر کوی غلبه لئی قدر کوچک عد ایتدیکمز صورتده قابل تصور اولور . هله آر چوق بیولک ملتلك بو سکلده اجرای حکومتلرینه امکان موجود اوله میه . خغندن بالضروره ایکنجی طرز حکومت ایبری کیتمشدر . بناء عایه هر رده اولدیغی کبی آناطولی دخی بو صورتله کندی نامنه احرای حکومت ایتمک ایجون ملت وکیللرینی بالانتخاب معین بر یره کوندرمش ، دیه قول ادهلم . فقط بافالم بوندن سوکره سی نصل اوله حق : معلومدرکه وظائف حکومت ناسلوحه ایکی به آریایر : (۱) قانون یایمق (۲) یاییلان قانونلری احرا ایتمک . احرا ابدیه حک قانونلردن قوازین عدلیه نك ماهسا نزاکت و اهمیت مخصوصه سنه و تطبیقاندکی خصوصیتنه می بوجهتی ده آروجه بر قسم عدا تمک ضروری فالیر . سمدی به قدر معروف و تطبیقانه قومش حقوق اساسیه فاعده لری ایحانجه بو اوچ وظیفه اباه مشغول اولان هیئتلر سحاصلر حاله سلطنت ملیه نمالاری عد اولنورلر . حتی بالذات حکمدارلر سیاه بو میانددر . بو نقطه نظر دن ، ایچقا قانون اساسی یك زیاده سایان دقیدر و اونومیه لم که بزم قانونک اساسمزک ناسلوحه مأخذی ایسه بلچیقما قانون اساسی اولمشدر .

بو اوچ وظیفه حکومتک بویه لشقه لشقه هیئتلر طرفدن احرا سنده کی اضطرار کچمش تجربه لرله بو کون او قدر تحقق و تظاهر ایتمشدرکه رأفت یاسانک نطقلری اولسه اندی بونلری تکرار موضوع بحث ایتمک خاطر وخیانزه

[۱] حقوق اساسیه . صحیفه ۱۹ - نهمس .

کلیه جکدی . بو فاعده لر (مونتسکیو) دن بری تحقیق ایتمش و فرانسه اختلاایله دنیا به یایلمش برنسیلدر . یروفسور نئسمن دیرکه « اکر قوه قانونیه عین زمانده قانونلری بالذات تطبیق و اجرا ایتمک حتمی حائز اولسه یدی آرتق هیچ بر قانون موجود اوله مزدی . چونکه هر کون هر یکی حادثیه کوره تبدیل فکر ایده بیلیر . بو کون یابدیغنی یارین بوزا بیایدی ... » [۱]

رأف پانساک هیئت اجراییه یی رفع و لغو ایتمک ایچون باشلوجه دایلی ستودرکه بو هیئته تمحیل ارلنن مسئولیتدن بر نتیجه حاصل اولمور و مسئولیت تحقیق ایدنیجه قدر التیبوک فناقلر یایلمش اولمور . اونک ایچون هیئت اجراییه یی یوق ایتملی ، هرشی ملت بچلسنک قرار یله یایلمایدیر . حالبوکه بویه بر صورت اداره نه دوغریدر ونه قابل تطبیق . او قدرکه بونک هیئتیج بر یرده وحتی بو کونکی روسه ده بیه امثالی یوقدر . دنیاک بتون معاملاتنی اعتماد و مسئولیت اساسلری اوزرنه جریان ایدر . بر بانک صندق امینه بیکلرجه ایرالر اعتماد و مسئولیت اساسی اوزرنه ویربابور . انسان . دو قنوره جانی اعتماد و مسئولیت اساسی اوزرنه امنیت ایدیور . آرادن اعتماد و مسئولیتی فالدیرکنز ، آرتق هیچ بر دو قنوره کیدیا موز اولور . انسان « دو قنور مسئول اولنجه یه قدر نیم میکلمر چور و بدجک » ده دوسونورسه البته هیج بر دو قنوره کندیسی باقدیره مز ! بونک کبی هیئت اجراییه یی تشکیل ایدن ذوات ایچون ده هر نوع مسئولیت سیاسی و اعدا مقدر کیدجکک مسئولیت جزایه واردر . اونلر تطبیق اولنه میور ده هیئت اجراییه نصل فالدیر یایر . ؛ بو ، بین العوام دبدلیکی کبی « بوردیه اولدیرمک ایچون بوردننی باقنی » قیلاندن برسی ارلور . دیکر طرفدن هیئت اجراییه یی مسئول ایتمکدن اظهار عجز ایدجکک بر مات مجاسنک او سیلری بالذات حسن اراد ایده جککنه نصل قانع اوله بیایر ؟ مونتسکیو نونک فاعده معروف سی معلوما « هر مات لاتی اولدیغنی حکومنه ملک اولور » . مسئولیتدن قورقیان ، باندس بونوک خاطرلر یانان بر حکومنک منسوب اولدیغنی مات ده محقق ال بونوک عجزه دندر . بنسأ علیه اکر ایشلر اصوانده بر حکومت النده ای کوربا میورسه اوننی نایندیه بر طرزده بالذات مجاسه تودلع ایتمکده هیج

بر فائده حاصل اولمقدن بشقه مسئله نك بر فات دها كسب اختلاط ایتم. سندن قورقیله بیلیر . چونكه ینه حقوق اساسیه دستورلرندن دركه « مشاوره بر چوق كشی نك فقط اجرا بر كشی نك ایشیدر » . یوزلرجه اعضادن مرکب یر مجلسه هیئت اجراییه ایشلری کوردیرمك شیرازة درونی آلت اوست ایتمك دیمكدر . آنجق دنیله یسایر كه مجلس بو ایشلری بالذات کورمه چك ، وکیللرینه کوردیره چك . فقط بو وکیللر ، رأفت پانانك فکرنجه هر نیئی هر وقت مجلسدن استیذانله یا نه مجبور اولدقلرندن تدریجاً هر درلو تشیث شخصیدن محروم بر طاقم قوققلر موقعه کلکه مجبوردرلر . فی الحقیقه رأفت پانانك بونلر ایچون بالاده نقل ایتدیكمز وجهه « وکیللر اسقاط اولمز . چونكه کندیلرینه یا کایش یوله کیتمك زمانی ویرلمز . مات نامه مستمراً حکومت ایدن وسلطنت سوردن بر مجاس واردر... » دییور . حال بو كه مجلسك دكل ، بالذات حكومتك مستمر اولسی ایشلك سلامتله تدویری ایچون نه قدر ازمدر ! . . . انكترده قاینه لرینك دیکر مملكتلر حكومتلرینه اولان رجحانی باسلوجه بوندندر . انكترده قاینه لر سنلرجه ایش باشنده فاله بیلیر مستمر بر سیاست اتخاذه ایدوبیلور ، فكر تعقیب کوستریور . حال بو كه دیکر مملكتلرده بو تماماً تأمین اولنه میور . شمدی کلگزده حكومتك سیاستنده مطلوب اولاند بو استمرار واستقراری رأفت پانانك سیستمنده تأمین ایدیكز . . .

دیکر طرفدن او « مستمرراً حکومت ائدن وسلطنت سوردن مجلس » ك خطا ایتیه چكي نه ایه معلومدر؟ اونی كیم قونترول ایدچك؟ دنیاده قونترول و سز هیچ برنی ایشلده مز . بو حقوق اساسیه فاعده لری اربله کلینی کورل قونش غندی سیلر دكلدر . هپسی یوزلرجه سنلردنبری وقوعبولان تجاربك محصوایدرد . ایکیسی ده سلطنت مایه نك مثللری اولدقلری خالده هیئت اجراییه و هیئت قانونیه یکدیگری قونترول ایدرلر . هیئت اجراییه وظیفه سنده قصور ایدرسه مجلس اونی اسقاط ایدر . یوق مجلس افراطه کیدر و هیئت اجراییه اونی یابدقلرنده حقسنز کوررسه بالمقابله مجاسی فسخ ایتمكه و یکیدن انتخابی نحربك ایتك صورتیله حضور ملتده نوعاً استیناف دعوا ایتمكه حقی واردر . رأفت پانانك سیستمده بو مهم نقطه لر نه اوله حق ؟ مجلسك تحکمنه . کیم قارشی کله چك ، کیم اونی حضور ملت کیتمكه اجبار ایده یا له چك ؟ . . .

اما رأفت پاشا کندیلرینه مخصوص برحاکه ایله بومشکلاتی کورمیور، او بر مجلسده فضایتدن، درایتدن بشقه برشی تصور ایدهمیور، « بیلیرسکزکه فردلر خطا ایدر، فقط جماعتک روحی دائماً ک دوغرونی بولمشدر... » دییور. مع التأسف بزهیچ بوفکرده دکلز. بالعکس برشیتک جماعته مذا کره سنده حقیقی بولوب چیقارمه نیک زور برشی اولدیغنه قانعز. رأفت پاشایه (کوستاوله بونک) « جماعتلرک روحی » نام اثر مشهورینک مطالعه سنی توصیه ایدرز : مشارالیه بونی مطالعه ایدر لسه قویاً ظن ایدررکه جماعتلر حقنده کی اسکی نیک بیلنکلرینی بک فضله محافظه ایتمزلر .

فرانسه اختلالنده کی (قونوانسیون) مجلسنک اجرا آتی حالا خاطر لرنده در . (روبس پی ر) و (سن زوست) کبی براینکی متحکم ریسلرک ننده نلره بازیمجه اولدی هپ بیایرز . اقاینده ولان یاخود اوآرداؤ تحکمه ایله کوستریلان بالذات عین مجلس اعضاسنی حضور لرنده اعدامه محکوم ایدن و ایچلرندن آلوب دوغربجه (کییوتین) ه کوندزن بو مجلسده برجماعتدی اما رأفت پاشانک ظن و امیددی وجهله مع التأسف هر وقت دوغرونی بولامدی ! . مونتسکیو دیرکه : « برملکتده حریت سیاسیه آنجق صلاحیتلر سوء استعمال ایدلمزسه موجود اوله بیلیر . بومن تقدیم بالتجربه آ کلانلمش برسیدرکه هر انسان ننده کی قوت و صلاحیتی سوء استعمال ایتمکه متایلدر . بوبابده حدود و موانع بولتجهیه قدر ایلری کیدر . بوقوت و صلاحیت سوء استعمال ایدیا مه مک انجون مطلقاً باقیه قوت اصلاحیتلرله محدود و مقید اولمایدر » [۱]

خلاصه هیئت قانونیه دن مستقل بر هیئت اجرائیه نیک ، دها ساده تعبیر لریله مجلسدن آیری بر هیئت حکومت ، بر هیئت وکلانک وجودنده کی وجوب اوزون اوزادییه تعریف ویاندن مستغیدر . بو حکومت اسویچرده، امر یقاده اولدیغی کبی مجلسدن بسبتون مستقل می اولمی یوقسه اونک قوتنرول و نظارنی آتنده می ایش کورمی ، بومسئله اوتنه کنه نسبتاً تفرعات مسئله سی عد اولنه بیلیر . مع مافیله شوراسی بر کره دها تثبیت اولنمایدرکه « سلطنت خلق یالکیز مجلسده تجلی ایدر . حکومت اوکا اغیاردر و بر مستقل حکومتک وجودی او سلطنت خاقه فارشی بر تحکمدر » فکر وظنی قطعاً یا کلشدر . قانونلری یاپان مجلسده ، [۱] روه - القوانین اون برنجی باب درنجی فصل .

امور ملکه مشغول حکومت ده ، محکمه لره عدالتی تطبیق واجرا ایدن احکام ده هپ سلطنت خالق آری آری ساحه لرده بر تجار کا هدر . بو باده بالاده سو بیلدی کمزری اهمیتنه مبنی بر کره دها تکرار لره دبرزه که « بر ملک دوغریدن دوغری به اجرای حکومت ایتمی آنجاق اوفاق بر کوی غلبه لغی درجه سنی کچمدیکی زمانلر ممکن اولوب از اجق بیودیمی مطلقا اجرای حکومت ایچون مختلف ساحه لرده وکیللره محتاجدر . بو وکیللر ایسه قانونلری یاقمق ایچون مجلس ، آسایشی شانظه ایتمک وسائر خصوصات عمومیه ایله مشغول اولمق ایچون هیئت اجراییه یعنی حکومت و معاملات ناسده احقاق حق ایتمک و قبا احتیالری جزا لندیرمق ایچون محکمه لر در . ایشته ملتک بو طرز اداره و حکومتنه (بالواسطه حکومت *gouvernement representatif*) دنیایر . »

سو نفعیانه نظرا وجودی لابد اولدیعی آکلانیلان حکومتک ، انجق کیملر طرفندن تعیین ایتدی رلمسی و بونلرک باشنه کیمک قونلمسی مملکت سی اورته ده فالیر که بو باده کی مطالعات مزده بروجه آتی سرد و آیان ارنلور .

بو مسئله نلک بر چوق نسکی و صورتده حل و فصلی ممکندر . حکومت اسویچر دده دوغریدن دوغری به مجلس (*Assemblée federale*) طرفندن معین بر مدله نصب و تعیین اولنور و بصورتله تشکی ایدن و کلا آراسنده بری ارقداش لری طرفندن رئیس انتخاب ایدایر . ایشته بو زاندر که رئیس حکومت صغیله اسویچره دولتی تمثیل و اونک نامنه سفرا قبول و توقیل بر چوق خصوصاتی اجرا ایلر . امر قیاده ملت ، رئیس حکومتی دوغریدن دوغری به آرای عمومیه ایلدکندیسی انتخاب ایلر . هیئت وکلانک نصب تعیین و عزل لری مجلسدن تماما مستقل اوله رق بتون مدت مأمور تاده بور ایسه عانددر . فرانسه ده مجلس مبعوثان و اعیان بر اشته رنک رئیس حکومتی انتخاب ایلر لر و بو رئیس مدت مأموریتده دائمی مذکور مجلسلر حضورنده مسئول اوله جق اولان هیئت وکلانی عزل و نصب ایتمک حقنی حانددر . باجیقاده انکلنر دده ایتالیا و دها بر چوق لر دده رئیس حکومت وراثت صورتیله تعیین ایدن حکم دادر . هیئت وکلانی ارضلر و تعیین ایلر . فقط هیئت وکلا مجلسه فارسی مسئولدر . اصلی هر ملکک ، هیئت اجرایی کنندی امرجه و سبجیه سندن ، درجه سو بوسندن ، اخلاق و عادات و عرفی و غنچه سندن ملهم بر طرز و صورتده تشکیل ایلده کلمکده در . بزده ایسه حکومت قانون اساسیمز احکامیجه صفت خلافندن بشقه صفت حکمداری بی حائر اولان ذات شاهانه

طرفندن نصب و تعیین اولنور . فقط بوهیئت حکومت مجلس مبعوثانه فارشی مسئول اوله رق ایفای وظیفه ایدر .

ایمدی رأفت پاشانک نطقلرندن اکلادیغمز دنظر آملکنسک بعض محافلنده هیئت اجراییه مزک صورت ارأه و تعیینی تبدیل ایدلمک حتی بالکنز هیئت اجراییه مزک صورت ارأه و تعیینی تبدیل ایدلمک دکل بوهیئت اجراییه بسبتون یوق ایدلمک خصوصی موضوع بحث اولیور . بوصولقسم حقتده بوندن اولکی صحیفه نرده خیل تفصیلات و ایضاحات اعطا ایتدک ، آری بر هیئت اجراییه نک یوق ایدلمسک هم نظر یانه موافق اولیه جغنی وهم ایجاب مصلحت و معاملاتاه غیر قابل تألیف بولدیغنی کوستردک . شمدی محتاج تدقیق قالان دیکر خصوصه باقالم :

بدایت مشروطیتدن بری قانون اساسیمز احکامنجه مقام پاد-اهی حاکمیت ملیه نک اک بویوک تجلیکاهلرندن بری عد اولمش و هیئت وکلای عزل و نصب حق اورایه ویرلمشدر . ذآاً من القدم هیئت وکلا اومقآجه عزل و تعیین ایدیه کلش اولدیغندن بوباده مشروطیتده برتجدد کوسترلمش ، تعامل و عنعنآمز یکی بر ماهیت و صفتده دوام ایتدیرلمش دیمکدر . امر ادارهده اساساً فضله تجددلر بر آندهرشی آلت اوست ایتک کی شیلرک معقول اولدیغندن بدایت مشروطیتده هیئت اجراییه نک شوصورت ارأه سنک دیکش دیرلمه مسی و ذات شاهاننک صفت خلافتنه ترفیقاً هیئت اجراییه رئیسکی صفتنک دخی کندیلرنده تقرر ایتدیرلمسی بک بجا و ازهرجهت سویه ذهنیه مزه ، عنعنآمز و ایجابات اسلامیه موافق برشی اولمشدر . چونکه صفت خلافتک قوه جمعیانه دن آری اوله رق وجودی اساسات و عنعنات اسلامیه ده قابل تصور اولدیغنی کبی مملکت مزک مع التأسف سویه ذهنیه جه دوسکون اولسی سببیه هیئت اجراییه مزک دوغریدن دوغری به اتحائی کیفیتی ایچندن چیقاه میه جق قدر مشکلاتی موجب بر کیفیت اولیردی . اونک ایچون کول امنیتله دیناهیلیرکه بزم قانون اساسیمز هیئت اجراییه نک صورت تشکیلی خصوصنده روحزه عنعنآمز ، احتیاجزه اک موافق اولان شکل و صورتی وضع ایتمشدر . بدایت مشروطیتدن بری کذران ایدن تجربهلرک محصله سنه کلنجه : بتجربهلر بوباده کی فکر و قناعتنبری تکذیب دکل بزقات دهانقوبه ایلشدر . بدایت مشروطیتدن بری کذران ایدن شو اون درت سنه ظرفنده کی فلاکتلر مز سببی قطعاً مقام حکمداری دکلدر ، بو ، بالجمله اختلال قوانین تاریخیه سنک ایجابی اوله رق ، مملکتده تأسس ایدن حکومت اختلالیه مزدر .

مشروطيتك ايلك سنه لرى ، بالقان حربى سبق و ولى ايدن وقايع و حرب
عمومى يه منتهى اولان حادثات كوزدن سكرلسون، بونلرده عجباً مقام حكمدارينك
ادنا بر رولى اولمشميدر ؟ مرحوم سلطان محمد خامسك مقرينندن بالذات
ايشتمشزدر : بالقان حربى زمانى حكومت سرايى او قدر اهل ايتمشكه پادشاه
وقايع حرييه يه، عجله بندكافى واطله سيلاه سواقادن صاتون آدرديني اون باره لى
علاوه لرله مطلع اولورمش ! ... حرب عمومى كې بر آفته ايسه كيريلير ايكن
پادشاهك دكل حتى صدر اعظمك بيله خبرى اولمدينى اخيراً نسر اولنان خاطره لردن
آكلاشيلدى ! كرچه متاركه دن صوكره پاى تختك دول مؤتلفه طرفندن اشغالى
مرکز حكومه بر خصوصيت كتيرمش و بوندن طولايى بعض احوال مؤسسه
حصوله كلى ايسه ده بونيان دولته تعديلات و تحويلات اساسيه ايچون كافى دلانل
اوله ميه جنى و بوباده يالكنز متاركه دن صوكره كى احوال و وقايعه دكل متاركه دن
اولكى فنا لقرده باقرق بر فكر و قناعت حصولى لازم كلاجكى ظاهر و باهر در .
رأفت پاشا نطق لرنده بك مصيب اوله رق طلعت پاشادن بحث ايتدى و اونك
قومته جياني يوزندن مجلسك نصل بر (اوت افندم) جى مجلس حاله كلديكى
سويلىدى . ديمك بر طلعت پاشانك قومته جياني قوجه بر ملت مجلسنى « اوت افندم » جى
مجلسه حاله كتيرمك ايچون كافى كلدى : بو، مملكته استقبال و آيى ايچون
قطعيأ خيرلى بر علامت دكلدر . مجلسك كندنده بر مقاومت اولميدر . ايشته
آنجاق او وقتدر كه ملتك تأمين حريتندن ، حقوقندن انسان امين اوله بيلير .
اكر بر ملتك حريتى ، حقوقى رأس كارده بولنان رجالك قومته جيلق يا خود دولت جيلكلر -
ينه مربوط بر كيفيت قاله جقسه بوقطعيأ اعتماد بخش برشى دكلدر .

طلعت پاشا كې قومته جيلرك آيآده حصول بوليه جفنى رأفت پاشا بزه نه
اياله تأمين ايده بياير ؛ اولطنت خلق نامنه طوپلامق و بوتون حقوق و صلاحيتلى
كنديسنده تمرکز ايتديرمك ايتديكرى مجلسك بر كون اوطلعت پاشانك (اوت
افندم) جى مجلسلى كې يكي دن ظهور ايده بيله جك متحكم رجالك النده عاجز ،
قور قاق ، هر شيئه سمعنا و اطعنا ديه جك بر مجلس حاله كليه جكنه نه ايله قناعت
ايده بيله جكنز ؟ بالاده مونسكيونك نقل ايتديكمز مشهور سوزى معلوم يا ،
اهميشه ميني بوكا بر كره ده ارجاع نظر ايدم : هه انسان النده كى قوت و صلاحيتى
سؤاستعمال اتمكه متايدر . بر قوت و صلاحيت سؤاستعمال ايديله مملكه ايچون مطلقاً

بیشتره قوت و صلاحیتلره محدود و مقید اولمیدر . « وقایع و حادثات مسبوقة من بزه کوستر دیکه بومع التأسف بزده ده بویله اولور . بدایت مشروطیتدن متار که به قدرده ، متار که دن سو کرده الده کی قوت و صلاحیتلرک سؤاستعمال ایدلدیکنه شاهد اولدق مع التأسف مقام حکمداریده ، مجلس ده ، رجال دولت ده هپ عینی ضعفه اوغرا یورلر . بوفالقلرک اوکنه کچمک ایچون یکانه چاره خلقک سویه ذهنیه سنی یوکستمکدر . اووقته قدر ایسه المزدده کی شیلری یایلم دیر ایکن برقاتدها بوزمه تحمل یوقدر . ممکن مرنیه المزدده کی اصوللری حسن اداره ایتمکک چالیشم . قانون اساسیمزک اساساتی یز . نیه الاز فنالقله ایشلیه جک برماکنه در . مونسکیونک « حقوق و صلاحیتلر دیکر حقوق و صلاحیتلره تحدید اولمیدر » قاعده مهمه سی بونده کوزمکشددر . ملکیتک سویه سنی یوکسنامه دن بوکا دو قونمو ، بنای دولتی ایستون بریشان ایتمک ، آلتنی اوستنه کتیرمک اولور .

مع التأسف خلقمزک نه قدر سویه دوشکون اولدیغی ، اونی بحق حاکمیتنه صاحب ایتمک ایچون نه قدر غیرته همه محتاج اولدیغیزی اثبات صدنده بالذات مشهوردن اولان بروقه یی نظر عبرته وضع ایددرز :

۱۳۲۷ تنه سنده ایلمک مجلس جمعوتانک فسحی اوزرینه انتخابات ایچون معموره العزیزد کیتمشدک . کبان معدنی قضاسنک انتخاب کونی مرکز قضاده ایدک و اشراقدن بک اختیار برکویلینک مسافری اولدق . بوذات منتخب نانی بوزه طرفدار ایدی . اولمش ایسه الله رحمت ایسون ! انتخاب کونی صباحی رأیی ویرمک اوزرد حکومت قوناعنه کیتدی . عودتنده زواللی اختیار اویله ملول و محزون برچهره ایله ارطیه کیردی که دوشوب اوله جک ظن ایتمک . معادی وجهله کلدی یرنده دیز اوستی اوطوردی . فقط متصل اوکنه باقیور ، هیدچ برشی سویله ایدوردی . هراق ایتمک ، نه یایدیکز ؟ » دیه صورددق . اختیار جغز جواب ویرمدی ، اوکنه بالقمده دوام ایدوردی . برده نه کوره لم ، اختیار اغلابور ! یناقلرندن ، بیاض بویوک یقلمیتک ، صفائیک تللری آراسندن بویوک بویوک کوز یاشلری اینیور ! بت کبی قالدق . او باشنی قالدیرمادن و بر طرفدن اغلار ایکن ، هتجقریقانه انقطاعلره اوغرایان خفیف بر سسله بر ایکی دفعه « قورقیرم ، اقدام ، قورقیرم ! » دیدی . باقیکز نه اولمش : قائم مقام قضا ، حکومت نامزدلرسته رای الديرهق ایچون بالذات کندیسنی منتخب نانی یایدیرمش ضدغک

بازنه كچمش . هر كلن منتخب ثانی به اوافق بر التفات كچيور ، منتخب ثانی لردن شهه نديكي آدملك يازيسي اولسون اولسون ملتفتانه « بن بييرم او كيমে رأی ويره جك! .. طور كز بن اونك ايچون يازديم » دييور ودر حال ايشي ال چابوقاغنه كتيره رك پوصله يازوب او زواليدرك حسابنه صندغه آيورمش! .. زواللي اختيارده بزم طرفدائمز دندر ديه خويانه رق بويله ياپمش! ... عصيتمزه دو قوندي « جانم سنك يازك وار ايچون بن كندم يازهرم ديمك! » ديه سرزنشده بولندق ويشيان اولدق . چونكه اختيار برقات ده اغلادي واغلار ايكن كرد شيو سييله متصل « قورقيرم افندم ، قورقيرم! » دييوردي .

رافت پاشدان كال حرمله سؤال ايدهرز : او خلق سلطنتي ، دنيانك هيچ بر طرفنده كورلميان بر طرزده كنديسنده تمر كز ايتديرمك ايسته دكلري ملت مجلسي نوصورته طوبلايه جقلمر ؟ ..

شايدن دقت تصادفادن دركه شوسطرلري يازار ايكن رافت پاشانك صلحدن صكره قانون اساسيمزك دكل آناطوليده ياييلان تشكيلات اساسيه قانوننك تطبيق واجرا ايديه جكي حقدمه كي بيانانلريني غزته لرده كوردك وبوتون بو ايشلرك مع التأسف قانوني اولمقدن بك چوق زياده عئدي وعرفي جريان ايد بيلمسي حقدمه كي انديشه لرمز آرتدي . چونكه مادامكه بو ايشلر سلطنت خلق نامنه يايلاه جقدر ، بونك القباسي مقامنده اولق اوزره ايلك ياييلمق لازمكلان شيمك ماتي بوبابده استمزاج ايتكم اولديغنده البته اختلاف آرا اوله ماز . حالبوكه اليوم آتقرده حال اجتماعده بولنان مجلس ، در سعادتده كي (۱۶) مارت وقعه مؤسفه سي اوزرينه آناطوليه انتجا ايتمش مبعوثلره منحل يرلر ايچون عاجلاً محالمرندن كوندريلان ذواتن تشكلى ايتمشدر . بو ذوات اتخاب ايداييركن دولتك تشكيلات اساسيه سي حقدمه متخبلرله بر مسئله مناقشه ايمه مشلردر . تعبير آخرله اونلرك اتخاباتي بو مسئله اوزرينه جريان ايمه مشدر . بناء عليه بو كون فصل انكلتره اتخاباتي ، ايشيدلديكي وجهله باشلوجه چناق قلعه مسئله سي اطرافنده جريان ايد جكسه ، بزدهده عقلاً ومنظماً وقانوناً اول امرده صلحدن صوكره كونك اك مهم مسئله سي اوله جق اولان پادشاهلغك محافظه سي ياخود الغاسي اساسي اوزرينه اتخابات عموميه ياييلملي واونك نتيجه سنده تشكلى ايد جك مجلسده بو مسئله لمر بر قراره ربط اولمايدر .